

Beslut om tillsättande

4.2.2025

Dokument- och
ärendenummer:
VN/1446/2025
VN/1446/2025-VNK-1

Nationell expertgrupp för systemet för uppföljning av diskriminering, mandattid 2025–2027

Statsrådets kansli har i dag inrättat ett nationellt system för uppföljning av diskriminering för mandattiden 2025–2027. Syftet med uppföljningssystemet är att främja en systematisk insamling av information om hur likabehandling tillgodoses i det finländska samhället.

Mandattid

1.2.2025–31.3.2027

Bakgrund

Den nationella uppföljningen av diskriminering har utvecklats i statsrådet sedan 2006. Arbetsministeriet tillsatte den första expertgruppen för systemet för uppföljning av diskriminering 2008. Under regeringsperioden 2023–2027 samordnas uppföljningssystemet av statsrådets kansli. Statsrådet lämnade den 31 augusti 2023 ett meddelande till riksdagen om främjande av likabehandling, jämställdhet och icke-diskriminering i det finländska samhället. Ett av de många målen i meddelandet var att stärka kunskapsbasen om rasism och diskriminering. I syfte att nå detta mål tillsätter statsrådets kansli i överensstämmelse med det handlingsprogram som togs fram i anslutning till meddelandet ett uppföljningssystem för diskriminering för den nya perioden.

Det är viktigt att den splittrade informationen samlas till en helhetsbild och att man upptäcker eventuella skuggområden. Systemet för uppföljning av diskriminering och dess expertgrupp stöder uppnåendet av dessa målsättningar.

Mål, uppgifter och resultat

Det centrala målet för uppföljningssystemet under perioden 2025–2027 är att stärka den strategiska utvecklingen av kunskapsbasen om rasism och diskriminering. Avsikten är att

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

under perioden utarbeta en färdplan på lång sikt för att utveckla den nationella kunskapsbasen om likabehandling, bedriva forskning om effekterna av det politiska arbetet mot rasism och stärka sambandet mellan forskningen om rasism och diskriminering och beslutsfattandet. Under perioden kan man beställa och publicera utredningar utifrån de övriga informationsbehov som expertgruppen för uppföljning av diskriminering slår fast.

Under årens lopp har uppföljningsgruppens samordnings- och samarbetsroll konstaterats vara den viktigaste styrkan i uppföljningssystemet. Uppföljningssystemet sammanför aktörer som arbetar med insamling av information om diskriminering och sakkunniga inom arbetet mot diskriminering med målet att a) upptäcka aktuella kunskapsluckor, b) skapa en gemensam uppfattning om behoven av insamling av information och hur den ska riktas samt c) dryfta den helhetsbild av det finländska samhället som informationen om diskriminering ger. Ett systematiskt och kontinuerligt samarbete spelar en väsentlig roll i strävan att öka medvetenheten såväl inom statsrådet som i ett vidare perspektiv. Utifrån utvärderingen av perioden 2020–2023 kommer man att under den kommande perioden stärka dialogen med forskarsamhället.

Mål 1: Strategisk utveckling av den nationella kunskapsbasen om rasism och diskriminering

Åtgärder:

- En färdplan för utveckling av den nationella kunskapsbasen om likabehandling utarbetas.
- Information om praxis i andra EU-länder samlas in särskilt genom deltagande i verksamhet som ordnas av EU-kommissionen och Equality Data Subgroup vid Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter.
- De strukturer som tillhandahålls inom ramen för VN Tutkiva utnyttjas vid den strategiska utvecklingen av kunskapsbasen om likabehandling.

Mål 2: Statsrådets kunskapsbaserade styrning till stöd för informationen om likabehandling och diskriminering

Åtgärder:

- Produktionen i statsrådet av information om likabehandling av olika befolkningsgrupper främjas som ett samarbete mellan ministerierna.
- Produktionen av koncisa forskningsöversikter fortsätter.
- Olika sätt att främja utnyttjandet av information i statsrådets beslutsfattande och den politiska beredningen utvecklas.

Mål 3: Främjande av samarbetet mellan experter som arbetar med frågan

Åtgärder:

- En expertgrupp för uppföljning av diskriminering med uppgift att dra upp riktlinjer för utveckling av den nationella uppföljningen av diskriminering tillsätts.
- Det ordnas regelbundna möten mellan expertgruppen och forskare och civilsamhällesorganisationer som är insatta i diskrimineringsfrågor.
- Aktuella frågor som gäller uppföljning av diskriminering behandlas i projektgruppen för genomförande av statsrådets meddelande om främjande av likabehandling.
- Ett expertforum kring forskningen om likabehandling ordnas för möjligast många aktörer som arbetar med frågan, särskilt forskningsinstitut och universitet.

Mål 4: Beställande och publicering av forskning och utredningar som gäller diskriminering

Åtgärder:

- Sådan forskning och sådana utredningar som sekretariatet och expertgruppen anser vara behövliga beställs och publiceras.

- En datarapport som sammanställer forskning kring diskriminering beställs 2026.

Organisering

Statsrådets kansli inrättar ett system för uppföljning av diskriminering. Arbetet inom ramen för systemet för uppföljning av diskriminering samordnas av ett sekretariat som består av tjänstepersoner vid statsrådets kansli och justitieministeriet. En expertgrupp för uppföljning av diskriminering tillsätts för perioden 2025–2027.

Expertgruppens medlemmar och ersättare:

Pascal Doh, docent, ordförande, Diana ry
ersättare Omotomilola Ikotun, doktorand

Christine Namdar, styrelsemedlem, Sällskapet för forskning i etniska relationer och internationell migration ETMU rf,
ersättare Michelle Francett-Hermes, styrelsemedlem

Peter Kariuki, generalsekreterare, delegationen för etniska relationer ETNO,
ersättare Nina Suorsa, sakkunnig

Tuuli Anna Renvik, ledande sakkunnig, Helsingfors stads faktacentral,
ersättare Pasi Saukkonen, specialforskare

Mikko Joronen, sakkunnig, Människorättscentret,
ersättare Susan Villa, sakkunnig

Maija Lummepero, kulturråd, undervisnings- och kulturministeriet,
ersättare Satu Heikkinen, kulturråd

Janette Grönfors, generalsekreterare, delegationen för romska ärenden RONK,
ersättare Henry Lindgren, planerare

Sari Vanhanen, specialforskare, Migrationsinstitutet,
ersättare Marja Tiilikainen, forskningschef

Hanne Huvila, ledande sakkunnig, inrikesministeriet,
ingen ersättare

Anni Hyvärinen, specialsakkunnig, social- och hälsovårdsministeriet, jämställdhetsenheten,
ingen ersättare

Miko Lempinen, överinspektör, jämställdhetsombudsmannens byrå,
ersättare Päivi Lehto, överinspektör

Anu Castaneda, forskningsprofessor, Institutet för hälsa och välfärd,
ersättare utses senare

Marjut Pietiläinen, specialforskare, Statistikcentralen,
ersättare Joonas Toivola, överaktuarie

Seija Jalkanen, ledande sakkunnig, arbets- och näringsministeriet,
ersättare Juho Peltonen, specialsakkunnig

Matti Jutila, överinspektör, diskrimineringsombudsmannens byrå,
ersättare Kristina Stenman, diskrimineringsombudsman

Expertgruppens ordförande och vice ordförande utses inom gruppen i samband med att gruppen organiserar sig.

Sekretariatet:

Katriina Nousiainen, ledande sakkunnig, statsrådets kansli

Sanna Malkki, specialsakkunnig, statsrådets kansli

Risto Alatarvas, specialsakkunnig, statsrådets kansli

Panu Artemjeff, specialsakkunnig, justitieministeriet

Mia Luhtasaari, specialsakkunnig, justitieministeriet

Vid sina möten kan expertgruppen vid behov höra andra sakkunniga som arbetar med diskrimineringsfrågor eller datainsamling.

Enligt 4 a § 1 mom. i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986, ändr. 657/2021) ska i statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande statliga organ kvinnor och män vara representerade till minst 40 procent vardera, om inte något annat följer av särskilda skäl.

Namn- och organisationsuppgifter om medlemmarna i projektet liksom uppgifter om deras roll och mandattid publiceras på statsrådets projektsidor under projektets mandattid.

Kostnader och allmänna bestämmelser

Statsrådets kansli svarar för kostnaderna för expertgruppen för systemet för uppföljning av diskriminering (TAKP-konto 230121, funktion 1250500018) som ett led i genomförandet av meddelandet om likabehandling. Beslut om finansieringen av utredningar, rapporter och andra publikationer som utarbetas inom ramen för uppföljningssystemet fattas separat mellan statsrådet och justitieministeriet. Vid behov ansöker man om särskild finansiering för forsknings- och utredningsarbetet hos andra ministerier eller EU-kommissionen.

Rapportering/uppföljning

Sekretariatet för expertgruppen för systemet för uppföljning av diskriminering rapporterar i tillämpliga delar om hur arbetet framskrider till projektgruppen och styrgruppen för det genomförandeprojekt som hör samman meddelandet om likabehandling.

Avdelningschef

Harri Martikainen

Enhetschef

Jouni Varanka

Sändlista Diana ry
Sällskapet för forskning i etniska relationer och internationell migration ETMU rf
Delegationen för etniska relationer ETNO
Helsingfors stads faktacentral
Människorättscentret
Undervisnings- och kulturministeriet
Delegationen för romska ärenden RONK
Sametinget
Migrationsinstitutet
Inrikesministeriet
Social- och hälsovårdsministeriet, jämställdhetsenheten
Jämställdhetsombudsmannen
Institutet för hälsa och välfärd
Statistikcentralen
Arbets- och näringsministeriet
Diskrimineringsombudsmannen